



CAZANII

CE CUPRIND

EVANGHELIILE TÂLCUITE ALE DUMINICELOR DE PESTE AN

ȘI CU CAZANIILE SINAXARULUI PRAZNICELOR
ÎMPĂRĂTEȘTI ȘI ALE SFINȚILOR
CELOR MARI DE PRESTE AN

După cele date la lumină pre vremea fericitului episcop Filaret în
Sfânta Episcopie a Râmnicului la anul 1792

Tipărită după ediția 1929 cu binecuvântarea

ÎPS VLASIE Arhiepiscop și Mitropolit
al Bisericii Ortodoxe de Răsărit din România

Editura Adormirea Maicii Domnului

- București, 2017 -

Inainte Cuvântare

Către dreptmăritorul cetitor



recum trupul se ține cu hrană, așisderea și sufletul cu Dumnezeuștile cuvinte se hrănește și crește, curățindu-se de spinii păcatului și înflorind rodirile cele bine plăcute celui ce ne-au răscumpărat cu sângele său din robia întunerecului.

Deci, de vreme ce de multe ori și la cele din afară lucruri vedem că pornirea a orice trebuință se pricinuește din arătarea și îndemnarea cu cuvântul, așijderea dar, și mai vârtos, pot să sporească în cele duhovnicești ascultătorii cei binecredincioși, când cuvântul lui Dumnezeu deapururea se trâmbițează în inimile lor; când întru îndestularea pâinei vieții petrec. Atunci și Hristos întru dânsii se sălășluște și trupul se face mort despre păcat, precum zice Pavel, iar Duhul viețuește întru dreptate.

Pentru aceasta a se propovedui adevărul Evangheliei de către cei din rânduiala bisericească, este cea mai mare trebuință; iar a-l tăcea pre acesta, este cea mai mare osândă. Și ce osândă! Osândă slugei care a ascuns talantul Domnului său în pământ și nu l-a neguțătorit.

Drept aceea, din porunca prea sfințitului nostru stăpân, Chiriu Chir Filaret episcopul Râmnicului, s'a dat în stambă această dumnezească carte, întru care se cuprind Cazaniile Duminicilor de preste an, ce are fiecare în sine tâlcuirea Evangheliei Dumini-cei, pentru mai bună înțelegerea poporului de obște.

Așișderéa, această carte mai cuprinde, atât Cazanile Praznicilor celor Impărătești, cât și petrecerea cea înaltă și plină de râvnă dumnezească a unor sfinți ce au pățimit pentru Mirele sufletelor, de la care se și încununară și fericirii cei de veci se făcură moșteni.

Fiecare învățătură a acestei cărți, la ziua sa facetî cu glas luminat întru adunarea poporului bisericesc, datori suntem, spre înțelegerea ascultătorilor, spre deșteptarea sufletelor celor amețite de beția patimilor. Și măcar de se și află mulți de cei cari cu greu primesc spre ascultare mântuitoarea propoveduire, întunecată fiind mintea lor cu dulcele trupești, însă pentru unii ca aceștia mai vârtos să nu înceteze cuvântul mântuirii, căci întru cea de-a pururea învățătură de mântuirea sufletelor lor și înfricoșarea muncilor de veci, cărora vor fi moșteni cei ce nu se părăsesc de răutăți, doară se vor deșteptă și unii ca aceia spre luminarea pocăinței.

Iar a nu se cetî întru adunarea Bisericii Cazanila a fiecăreia Duminici și zile în care se prăznuesc Praznicile cele Impărătești și Sfinții cei ce s'au nevoit pentru Hristos, iată că cu tot poporul cel de rând va petrece întru întunerecul neștiinței.

Dator este dar și fiecare creștin a supune auzul său spre ascultarea dumnezeieștei învățături, și a plini poruncile Mântuitorului, carele către unii ca aceștia grăește: „Fericiți sunt cei ce aud cuvântul lui Dumnezeu și-l păzesc pre dânsul“.

Al tuturor prea plecat,

GRIGORIE IERODIACONUL

din Sfânta Episcopie a Râmnicului, 1781.



SMERITUL ARHIEPISCOP VARLAAM SI MITROPOLITUL DE ȚARA MOLDOVEI, CUVÂNT CĂTRE CITITOR

De mare jale și de mare minune lucru este, o, iubite cititor, când toate faptele cerului și a pământului umblă și merg toate care la sorocul și la marginea sa, care la înțelepciunea cea veșnică le-au făcut, și nici puțin nu smintesc, nici greșesc semnul său, numai singur amărâțul om, ce-i făcut pre obrazul și pre chipul tvorețului său, cu minte și cu graiu de la dânsul, cinstit domn și biruitor pământului și mării, păserilor și dobitoacelor, peștilor și tuturor fierilor, cum grăiaște și proorocul că „cu puținel îl micșoră pre dânsul mai mic decât îngerii” (adecă pre om, numai căci-i cu trup iară cu sufletul este fără de moarte, ca și îngerii), la care margine și la care soroc este făcut de Dumnezeu să meargă, în loc ce are să grijască și să nevoiască, nici leac să nu smentească, nici să scape de acela semn, iară el departe rămâne și ticăițește să scapă.

Că și din fire de va socoti omul, și din Scriptură, nu va afla alt săvârșit chemărei sale, sau altă margine, fără numai viața aceea vestită și cu năroc și blagoslovită, care o și doresc și o poftesc toți oamenii, iară în care lucru stă și să țină aceia viață, unii cu totul nu-și știu, nici vor să știe. Alții ar putea să și știe, iară ei, de bună voia lor, căutând nu văd, și auzind nu înțeleg, că și știu și văd, și cu drag o poftesc, iară lucrurile cele de treabă ce duc la aceia viață, nu vor să le facă.

Pentru aceea, dintru-ntăiu ce-au fost bărbați purtători de Duhul Sfânt, unii după alții și până acum, toți au ostenit scriind și tâlcuind Sfintele Scripturi, de-au învățat ș-au arătat omului, în toate chipurile, calea carea duce acolo, cum ca să nu greșască

nimeni marginea și săvârșitul acela spre carele-i făcut.

Către aceea, ș-altă ustenință s-au adaos acelor bărbați purtători de Duhul Sfânt. Căci că mergând de sus în gios și împutinându-se din oameni înțelesul Sfintelor Scripturi, le-au căutat a pogorî și Sfânta Scriptură tot mai pre înțelesul oamenilor, pân-au început a scoate fiecare pre limba sa, pentru ca să înțeleagă oricine, să învețe și să mărturisască minunate lucrurile lui Dumnezeu.

Nu cu mult mai vârtos limba noastră romanească, ce n-are carte pre limba sa, cu nevoie este a înțelege cartea altei limbi. Și pentru lipsa dascălilor și a învățătorei. Cât au fost învățând mai de multă vreme, acum nici atâta nimeni nu învață.

Pentru aceea de nevoie mi-au fost, ca un datornic ce sunt lui Dumnezeu cu talantul ce mi-au dat, să-mi pot plăti datoria măcar decât până nu mă duc în casa cea de lut a moșilor mei. Adunat-am din toți tâlcovnicii Sfintei Evanghelii, dascălii Bisericii noastre, și dacă-am scris, arătat-am Măriei Sale pravoslavnicului domn Io Vasilie Voivodul, cu mila lui Dumnezeu domnul Țării Moldovei.

Măria Sa, ca un domnu creștin și blagocestiv și iubitor de Biserică, grijind ca un stăpân bun de folosul oilor lui Hristos, nu numai pentru cele trupești ce și pentru cele sufletești, de unde singur Dumnezeu, cu mâna Sa cea puternică, au arătat Măriei Sale spre acesta lucru îndereptător preaosvențitul părinte Petru Moghilă, fecior de domnu de Moldova, arhiepiscop și mitropolit Kievului, Haliciului și a toată Rusia, carele pre pofta Măriei Sale au trimis tipariul cu toate meșterșugurile câte trebuiesc. Spre care lucru Măria Sa domnul ce scrie mai sus: Io Vasilie Voievodul, cu darul lui Dumnezeu domnul țării Moldovei, cheltuială nesocotită spre tot lucrul tipăriei au dat. Și a dat, cu darul lui Dumnezeu, după început am văzut si sfârșitul.



CAZANIE

LA DUMINECA

VAMEȘULUI ȘI A FARISEULUI

Cuvânt înainte.

Hristos adevăratul învățător al dreptății de vecie mai înainte a văzut ca un știutor a toate, că iute răutate este mărimea deșartă și trufia. Aceasta și pre îngerii cari n'au păzit a lor începătură, cu negura întunerecului de vecie i-a acoperit, și în prăpastie sub pământ i-a încuiat. Iar smerenia, lumină este. Aceasta și pre păcătoși îi luminează și în Cer îi ridică.

Pentru aceasta trufia o leapădă Domnul, și impută celor ce li se pare că sunt drepti, și osândesc pre cei ce se întorc de la păcat. Iar smerenia o laudă, și pre păcătoșii cari se pocăesc, îi îndreptează - ca și pre acest Vameș de carele acum mărturisește această Evanghelie.

Evanghelia de la Luca Cap. 18, Stih. 10.

Zis-au Domnul pilda aceasta: Doi oameni au intrat în Biserică să se roage; unul fariseu și altul «vameș. Fariseul stând, așa se rugă întru sineș: «Doamne mulțumescu-ți, că nu sunt ca ceilalți oa-

«meni: jefuitori, nedrepți, preacurvari, sau ca și acest vameș. Postesc de două ori în săptămână; dau zeciuială din toate câte câștig. Iar vameșul departe stând, nu vrea nici ochii săi la Cer să-î ridice, ci își batea pieptul zicând: Domnul milostiv fii mie păcătosului! Zic vouă, s'a pogorit acesta mai îndreptat la casa sa, decât acela. Că tot cel ce se înalță smeri-se-va, iar cel ce se smerește înalță-se-vă».

Invățătură pentru Vameș și Fariseu.

Tocmeală au împărații când vor să-și trimită voinicii la război : mai înainte le dau de veste să-și gătească armele, să le ascuță, și să se învețe a se deprinde în lucruri de război . Și când îi trimit, stau de-i învață și-i îndeamnă cu cuvântul să nu bage în seamă nici frica, nici moartea. Și încă în mijlocul acestora, tuturor le făgăduesc daruri și boierii.

Așa într'acel chip și părinții dascălii Bisericei noastre au făcut, căci vom să ne ducem cu război asupra diavolului, ucigătorului celui de suflete, să-l luptăm și să-l batem cu postul și cu ruga și să-l omorîm cu smerenia. Pentru aceea cu trei săptămâni încă mai înainte de aceasta, adică mai înainte de începerea Postului, ne dau știre Sfinții Părinți să ne gătăm către nevoia cea sufletească, și cu cuvântul ne îndeamnă și ne învață să nu grijim nici cum de trupul nostru, ca de un lucru putred și trecător. Pentru care lucru ne făgăduesc, din Sfânta Scriptură, daruri și plată mare.

Deci, pentru că postului îi este de folos și ajutor mare pocăința și smerenia, iar sminteala și împiedecarea lui este mândria, pentru aceea și Sfinții Părinți mai înainte de toate, pun înaintea noastră pilda care

au grăit Dumnezeu de vameș și de fariseu. Și cu aceasta ca cu un bucium strigă și cheamă pre toți creștinii și îi învață: cu fariseul să lepede mândria, iar cu vameșul să se smerească și să se pocăiască. Că precum este smerenia întâia *treaptă* către Dumnezeu, așa și mândria este întâia cădere a omului. Că și diavolul dintâi pentru mândrie a căzut (precum scrie Luca Evanghelistul cap. 10, stih 18: Văzut-am pre satană ca un fulger din Cer căzând¹⁾), și din inger luminat s'a făcut drac întunecat. Pentru aceea nimenea pentru bunătățile sale să nu se aibă pre sine și pre altul să osândească, că Dumnezeu celor mândri cu toate le stă împotrivă, iar celor smeriți le dă dar bun. Că niai mult iubește Dumnezeu pre cel păcătos când se pocăește, decât pre cel drept când se fălește. Pentru aceea măcar și toate bunătățile de am face și toată legea de am umplea, să nu ne mărim, nici să ne lăudăm, ci pururea să ne smerim și să ne osândim pre noi, iar nu pre altul.

Aceasta ne învață pre noi Dumnezeu astăzi, de grăește cu pildă, și zice așa: «Doi oameni au intrat în Biserică să se roage», căci două cete de oameni sunt în lume: adică dreptii și păcătoșii. Pentru aceea ca de doi oameni grăește Dumnezeu. Pentru drepti aduce la mijloc pre fariseu, — căci într'acea vreme fariseii erau aleși dintru ceilalți oameni pentru postul și pentru dreptatea ce aveau, și erau cinstiți și lăudați de oameni buni. Iar pentru păcătoși aduce pre vameș,— căci vameșii se chemau ceea ce cumpărau veniturile Domnilor și le precupeau, și numai pentru ca să dobândească și să strângă mult, năpăstuesc și asupresc lumea. Că întru inima vameșului iubirea

1) Isala cap. 14, 15.

banilor petrece, lăcomia, strâmbătatea, apucările. Intre toți oamenii vameșul este asupritor și lup în oile cele cuvântătoare, adică în oameni. Hiară sălbatică este vameșul. Cu atâtea răutăți a intrat vameșul acela în Biserică, cum zice Sfânta Evanghelie: «Doi oameni au intrat în Biserică să se roage». Și după aceea arată și ce oameni au fost, de zice: unul fariseu, iar altul vameș. Acești doi au intrat să se roage lui Dumnezeu pentru păcatele lor.

Deci ascultați și ruga lor în ce chip a fost:

Fariseul a stătut și s'a rugat cu mândrie și a zis așa: Mulțumesc ție Doamne Dumnezeul meu, că nu sunt ca alți oameni. Decât toți oamenii s'a făcut pre sine mai bun, și decât toată lumea s'a judecat pre sine mai sfânt. Și încăi n'a zis că nu este ca unii oameni, ci a zis că nu este ca toți oamenii: apucători, nedrepti, curvari. Pre toți i-a făcut nedrepti, numai pre sine s'a aflat drept. Pre toți i-a găsit curvari, numai pre sine curat și fără de păcate. Și nu i-a ajuns numai atâta, ci încă a osândit și pre vameș, că l-a văzut rugându-se și el lui Dumnezeu, și a zis: nu sunt nici ca acest vameș păcătos. Nu s'a rugat pentru sine întâi după aceea să se roage și pentru cel păcătos. Ci numai cât a intrat în Biserică, a osândit și pre vameș și pre alți oameni pre toți, numai pre sine s'a lăudat și sa socotit bun înaintea lui Dumnezeu. Și a început a-și număra lucrurile cele bune și a zice: postesc de două ori în săptămână și dau a zecea din toate câte agonisesc. Intru acea vreme aveau obiceiul jidovii de posteau două zile în săptămână și dau Bisericei a zecea din toate câte aveau. Pentru aceea și fariseul acela s'a lăudat, că postește și dă a zecea lui Dumnezeu din

tot cât are. Lucrurile lui cu adevărat erau bune, iar gură a avut rea. Că celuia ce face aceste lucruri, i se cade să iubească pre strein și pre cunoscut, și să-i fie milă de toți, cum fi era lui Avraam. Iar acesta clevetea pre deaproapele său și-l osândeà, și pentru bunătățile sale se mândreà. Pentru aceea darea lui n'a fost primită de Dumnezeu. Că milostenia mândrului este ca o rană lui Dumnezeu, și de postul lui, zice Isaia proorocul (în cap. 58 stih 5, 6): «Nu ca acest post am ales, zice Domnul, ci dezleagă toată legătura strâmbătăței». Deci nici postul, nici darea lui nu i-au fost de vre un folos.

Ascultați de acum și rugăciunea vameșului, carele și-a adus aminte de păcatele sale, a stătut departe, se bătea în piept și cu aceste cuvinte s'a rugat zicând: Doamne fii milostiv mie păcătosului, că nu sunt vrednic să stau și să caut cu ochii mei către Cer, pentru mulțimea păcatelor mele; că s'au înmulțit fărădelegile mele, mai vârtos decât nisipul mării, și răutățile mele au covârșit preste părul capului meu. Înaintea Ta stau strâmbătățile mele. Aud că, cărțile se vor deschide și vor fi scrise toate suspinele săracilor. Nu este nici un lucru, nici un gând să nu știi tu Dumnezeuul meu. A răspunde n'am vreme; a fugi n'am unde; în Cer nu este loc; în pământ mă tem să nu cumva să mă înghită, văzând faptele mele cele rele. Pentru aceea am alergat către tine, milostive Mântuitorule și iubitorule de oameni Doamne, și cu lacrimi mă rog: curățește-mă pre mine păcătosul. Multe sunt păcatele mele, ci mila ta este mai mare. De la oameni nu este puțință ca să mă spășesc eu, iar milostivirei tale este cu puțință și aceasta; că pentru păcătoși ai venit din

Cer pre pământ, ca să-i chemi spre pocăință. Deci nu mă lăsa nici pre mine îndeșert, ci mă primește și pre mine, cel ce caz cu smerenie și cu lacrimi către Sfinția Ta.

Pentru aceste cuvinte ce le-a grăit vameșul cu lacrimi și cu smerenie, făcut-a sufletul lui roadă de lucruri bune; iară fariseul cu cuvintele lui, ca cu un vânt mare, scuturat-a toată roada cea bună a sufletului său. Pentru aceea întru tot milostivul și dreptul judecător Dumnezeu, plătitu-le-au amândurora cum se cădea fiecăruia dintru ei. Pre fariseu, din bunătatea mândriei lui, pogorîtu-l-au întru adâncul smereniei; iar pre vameș, din sărăcia smereniei lui, înălțatu-l-au întru bunătatea spăseniei, și s'a umplut Scriptura ce grăește (la întâia carte a împăraților cap. 2, stih 6, 7): «Dumnezeu micșorează pre om și-l mărește». Pre fariseu micșoratu-l-au, căci se îndreptă pre sine; iar pre vameș îndreptatu-l-au, pentru că se osândeă pre sine.

Ascultați ce au grăit Dumnezeu de dânșii amândoi: Adevăr grăesc vouă, că vameșul acesta pogorîtu-s'a în casa sa mai drept de cât fariseul acela, căci fiecarele cine se va înălță pre sine, smeri-se-va, și cine se va smeri, înălță-se-vă (Lucă cap. 18, stih 14).

O! ce mare răutate este, iubiții mei creștini, neputința mândriei! Fariseul a mers în Biserică înfrumusețat și încununat cu bunătăți, ca cu niște flori frumoase; iar vameșul gol de toate bunătățile. Și fariseul, pentru că s'a fălit, a căzut din toată cinstea; iar vameșul pentru că s'a smerit, dobândit-a de ce s'a rugat, și plată pentru ruga lui i-s'a dăruit.

Pentru aceea și noi, binecuvântați creștini, să ne ferim de mândria aceasta a fariseului, și măcar orice

bine am face, tot ca și vameșul să ne facem nevrednici, iar să nu ne lăudăm ca fariseul, ca să nu fim osândiți și să ne pierdem plata binelui ca și dânsul. Ci căindu-ne ca vameșul, să ne rugăm ca să dobândim și noi împreună cu dânsul împărăția Cerului, întru care pre toți să ne primească milostivul și îndurătorul Dumnezeu, a căruia este slava și mărirea neschimbată și neîmpuținată, întru veci netrecuți și nesfârșiți. Amin.

CAZANIE

LA DUMINICA

FIULUI CELUI CURVAR

Cuvânt înainte.

Dumnezeu fiind bogat întru milostivire, nu voește moartea păcătoșilor, ci pentru aceea a venit din Cer pre pământ, ca să-i cheme pre dâșii la pocăință, și la cinstea cea din tâu să-i ridice, cum și pre acest fiu curvar de carele acum Sfânta Evanghelia mărturisește.

Evanghelia de la Luca, cap. 15, stih 11.

Zis-a Domnul pilda aceasta: un om avea doi feciori. Și a zis cel mai tânăr din ei tatălui său: «tată, dă-mi partea ce mi se cade din avuție. Și le-a împărțit lor avuția. Și nu după multe zile, «adunând toate feciorul cel mai tânăr, s'a dus într'o

CAZANIE

LA 15 AUGUST

**Pentru adormirea prea sfintei și prea curatei Fecioarei
Maria, Născătoarea Domnului nostru
Iisus Hristos.**



Toate praznicele sfinților sânt sfinte și cinstite și creștinii în toate se bucură și se veselesc, iar în praznicile cele împărătești mai mult ne veselim. Căci praznicile împărătești au și cinste multă, că cinstea slugilor mai puțină slavă are, iar cinstea împărătească, toată slava și mărirea covârșăște. Tot omul atuncea se cade să prăznuiască și să se veselească și să facă toate câte se cad cinstei împărătești.

Praznic ca acela și zi ca aceia avem astăzi. Al cui? Al Doamnei și de Dumnezeu Născătoare, împărăteasa ceriului, Maica neputredului împărat. Cine a văzut, s'au cine a auzit, Maică să fie Fecioară și Fecioară să fie maică? Sfinția sa și Maică a fost împăratului nostru Iisus Hristos, și Fecioară întreagă a rămas, căci și mai sfântă este decât toți sfinții, mai cinstită decât toți cinstiții, mai slăvită este decât toți măriții și mai minunată este decât toți minunații. Este a doua după Sfânta Treime și mai întâia tuturor tainelor. Pentru aceia și praznicul Sfinției sale de astăzi este săvârșirea tuturor praznicilor; căci cum este Buna-Vestire începătură, așa și acest praznic este săvârșire, pentru că și Sfinția sa Preacurata

Fecioara este și început și săvârșit mântuirii omeneshi. Până a fost cu trup pre pământ, a fost începătură și cap tainei dumnezeeshi; iar dacă s'a mutat de pre pământ, a fost săvârșire sfatului lui Dumnezeu.

De cincizeci și nouă de ani a fost Preacurata Fecioară când a fost să moară; și cum? ascultați.—Preacurata, când o au dus în biserică de o au închinat Părinții ei lui Dumnezeu, a fost de trei ani. Petrecut-a și în biserică lui Dumnezeu doisprezece ani. Și până a naște pre Hristos a trecut alt an. Fost-a și cu Fiul său Hristos treizeci și doi de ani. Viețuit-a și după aceea unsprezece ani.

Dacă a ajuns la atâția ani, a mers Arhanghelul Gavriil cu stălpăre de finic în mâni și i-a zis: Să știi sfinția ta de Dumnezeu Născătoare, că de astăzi a treia zi te vei muta de pre pământ în ceriu. Deci te gătește și tocmește cele ce sânt de moarte, și așteaptă adormirea ta, că va veni Fiul tău de va lua sufletul tău. Și cât a auzit Preacurata Fecioară îndată s'a sculat și s'a dus la muntele Eleonului, acolo de unde s'a suit în ceriu Fiul ei. Copacii muntelui aceluia s'au plecat toți, de s'au închinat sfinției sale; iar sfinția sa Preacurata Fecioară și-a ridicat mâinile spre ceriu către Dumnezeu și se ruga așa: Iubitul meu Fiu, carele te-ai pogorit din ceriu pre pământ și te-ai întrupat din sângele meu, tu mă ia la împărăția ta. Ajunge-mi streinătatea, ajunge-mi despărțirea mea, cu care sânt despărțită de tine, Fiul meu. Cum ai zis, așa să și faci. Zis-ai, că unde voi fi eu, acolo va fi și acela ce-mi va sluji mie. Aceasta zic și eu: Acolo unde ești Fiul meu iubite, acolo mă învrednicește să viu și eu, că inima mea este arsă de dorul tău.

Aceste cuvinte a zis Preacurata Fecioară și după aceea s'a pogorît din muntele acela și s'a dus în casa sa, în satul ce se chema Ghetsimani.

Petru Apostolul și Ioan Teologul erau acolo aproape de învățau cuvântul lui Dumnezeu, că încă nu se depărtau, căci Petru aveau credință mare către Preacurata Fecioară; iar Ioan Teologul era ca un fiu Sfinției sale. Pentru aceea nu se depărtau, pentru ca să slujească Preacuratei Fecioare.

Iar a treia zi, acolo unde ședeau ei și învățau, pe neașteptate un nour i-a apucat pre dâșii și i-a dus în Ghetsimani în casă Preacuratei Fecioare; așijderea și pre alți Apostoli pre toți i-au apucat nourii și i-au dus la Preacurata Fecioară. Atuncea era și Dionisie Areopaghit dascălul lui Erotei, și Iacov ce e cheamă fratele lui Dumnezeu. Și pre aceia i-a apucat nourul și i-a adunat pre toți în Ghetsimani.

Preacurata Fecioară dacă i-a văzut s'a bucurat și a zis: Ședeți fiii mei, să-mi iau ziua bună de la voi, că astăzi mă duc la Fiul meu cel iubit, căci Arhanghelul Gavriil, care mi-a adus veste la nașterea Fiului meu, acela a venit și acum mi-a dat această stălpă de finic și mi-a zis: Bucură-te Născătoarea lui Dumnezeu, și să ști că după trei zile te vei muta de pre pământ la ceriu. Pentru aceea mulțămesc Fiului și Dumnezeului meu, că v'a adunat pre toți acum la sfârșitul meu să vă văd.

Cât au auzit Apostolii, toți, au început a plânge cu lacrimi, și a răspuns Ioan cu multe lacrimi și a zis: Doamnă Născătoarea lui Dumnezeu, Fiul tău cel iubit a fost cu noi și l-am avut mângâere; iar dacă s'a suit în ceriu, ne-a lăsat să te avem pre tine. Acum ne lași și tu? Pre cine vom avea noi Apos-

tolii ce sântem ocăriți de toate limbile, să se mângâe în necazurile noastre și să ne învețe pre lume, dacă ne părăsești și Sfinția ta?

Atuncea a grăit Preacurata Fecioara și ea cu lacrimi și a zis: Nu vă mahnireți fiii mei, nici vă scărbiți pentru mutarea mea, că măcar că mă voiu și muta de pre pământ, o prietenii Fiului meu, însă de voi nu mă voiu despărți, nici de toți ceia ce mă vor chema, ci eu voiu fi rugătoare și vorbitoare către iubitul meu Fiu pentru toți creștinii; numai nu plângereți, ci căutați să mă îngropați cum mă vedeți și cum m'ați aflat.

Cuvântat-a Apostolul Pavel cu multe lacrimi și el, și a zis către Preacurata Fecioara: Doamnă Născătoarea lui Dumnezeu, eu pre iubit Fiul tău, pre Domnul Hristos, nu l'am văzut cu trup pre pământ, ci văzând pre Sfinția ta, am ținut că văd pre Sfinția sa. Acum mă lași sfinția ta. Dar cine mă va mângâea în scărbele mele? Pre cine voiu avea eu ajutor și mângâitor în amărăciunile ce pătimesc pentru märtuirea Evangheliei?

Răspuns-a Preacurata Fecioara și a zis: Pavele prietenul iubitului meu Fiu, darul meu să te mângâe și pre tine și pre toți Ucenicii.

Abia de multe lacrimi și-a deschis și Petru gura și a zis către Preacurata Fecioara: Cunoaștem, Doamnă, Născătoarea lui Dumnezeu, că adevărat vei să te duci de la noi în ceriu. Deci încăi ne lasă ceva cuvânt și mângâere din gura Sfinței tale, să ne aducem aminte noi robii tăi.

Zis-a către dânșii Preacurata Fecioara: Iubiții mei fii, ascultați puținel cuvânt și învățătură din gura mea, pentru că cereți și iubiți. Vedeți fiii mei, aceas-

tă lume este ca o neguțătorie, iar Dumnezeu este ca un împărat, și voi robii lui sânteți ca niște neguțători. Deci să vă arăt cu pildă.—Era un împărat mare și puternic și avea două slugi. Deci auzind el că în cutare loc se face târg mare, mare neguțătorie și dobândă acolo, și-a chemat slugile sale și le-a zis: Luați avuție multă și vă duceți în cutare loc, unde se adună târg, și faceți acolo neguțătorie, și într'o lună iar să vă întoarceți; iar carele va zăbovi mai mult, numai cu capul va plăti. Deci, luând amândoi slujitorii aceia avuție, s'au dus. Unul, ca un nebun și rău ce era, n'a cumpărat lucruri pre cari iubea împăratul și să se întoarcă curând, ci a cumpărat case, bolte și moșii, și câte împăratului nu-i trebuiau, nici îi făceau lui dobândă. Până a drege sluga aceia casele, boltele și moșiile, au trecut trei patru luni și mai mult. Iar ceealaltă slugă, ca un înțelept ce era, a cumpărat petri scumpe și de ce trebuia împăratului, și s'a dus la împăratul. Împăratul l'a cinstit pre dânsul și l'a mărit, căci s'a arătat credincios; iar pre celălalt a trimis cuvânt și i-a tăeat capul ca unui vrășmaș al împăratului. Așa sânteți și voi toți Apostolii. Trimis-a pre voi Fiul meu, să vă duceți în lume, ca niște neguțători, să dobândiți sufletele oamenilor celor amăgiți. Deci carele dintru voi, fii mei, se va arăta prieten Invățătorului său și Fiului meu, pre acela îl va cinsti la împărăția sa; iar carele nu va face pre voea Invățătorului său, înșivă știți ce veți păți. Pentru aceia fii mei, grijiți-vă de mărturisiți, luminați și îndreptați lumea cea rătăcită, doară cumva o veți dobândi să o aduceți întru împărăția Fiului meu. Nu vă temereți de împărați, ce au putere numai cu trupul să-l vatăme, iar cu sufletul n'au nici o putere.

Și eu, măcar că mă voi duce la împărăția Fiului meu, însă pururea voi fi cu voi, de vă voi întări și vă voi mângâea întru scârbele voastre.

Acestea a zis Preacurata Fecioara și îndată a închis Sfinția sa ochii și cu glas mare a zis: Fiul meu, în mâinele tale dau sufletul meu. Și așa a adormit, și sfântul ei suflet l'a luat Fiul ei în mâinile sale, iar sfântul ei trup l'a luat Apostolii de-l duceau la groapă; —unii duceau trupul, alții mergeau cântând și lăudând.

Iar jidovii ca niște pismași ce au fost dintâiu, auzind cântările îngerilor și ale Apostolilor și văzând atâta slavă, au făcut sfat să mergă să răstoarne jos sicriul cu trupul Preacuratei Fecioare, și toți s'au pornit să intre în mijlocul Apostolilor. Însă de o dată au orbit de nu se vedeau unul cu altul. Iar unul dintru dânsii mai îndrăsneț fiind, a mers și s'a apucat de sicriu, dar îngerul lui Dumnezeu i-a tăeat mâinile lui, nevăzut. Atunci, dacă au cunoscut jidovii minunea, s'au întors și au căzut la Apostoli, să-i tămăduiască. Apostolii dacă au văzut că s'au întors, au luat stâlparea aceia de finic și o au pus pre mâinile celui tăeat, și cu ajutorul lui Dumnezeu toți s'au tămăduit.

Dacă au sosit la groapă, au pus trupul jos să-și ia iertăciune câți erau acolo. Atunci au început toți unul către altul a lăuda pre Preacurata Fecioară și a grăi cuvinte de cinste către sfinția sa. Toți Arhiepiscopii și Apostolii au făcut cuvinte de laudă la îngroparea Preacuratei Fecioare, care cuvinte nu numai oamenilor, ci tocma și îngerilor este cu anevoie a le grăi.

Pentru aducerea aminte, să zicem din cuvintele lor puțin și pre scurt: O mare minune! Poate să se

fi văzut, sau auzit cândva aceia ce acum vedem noi oamenii?—Impărăteasa tuturor, în ce chip zace fără suflet! Maica vieții, în ce chip zace moartă! Tu ești Fecioară prorocia prorocilor, tu ești mărturia noastră. Ție se închină îngerii, cinstescu-te oamenii, mărescu-te sfinții. Deci te bucură și te veselește! Dumnezeu cu tine și pentru tine, cu noi! Cu Gavriil te mărim, cu îngerii te slăvim, cu prorocii te laudăm. Că pre tine au prorocit prorocii, pentru tine s'au luminat din duhul Sfânt, pentru tine au mărturisit toți. Avvacum pre tine te-a văzut ca un munte cu umbra deasă, că tu ești umbrită de Duhul Sfânt. Daniil pre tine te-a văzut ca o peatră din carea, fără de sămânță bărbătească, s'a născut tarele împărat, Domnul nostru Iisus Hristos. Pre tine te-a văzut dreptul Iacov ca o scară, pre care s'a pogorît Dumnezeu din ceriu pre pământ, și oamenii se sue de pre pământ în ceriu, pre carea sfinția ta te sui acum mai înainte de noi. Bucură-te Fecioară, că Ghedeon rouă te-a văzut. David, fecioară și fică și împărăteasă. Isaia, maică lui Dumnezeu te cuvintează. Ezechiil, poartă încueată. Și toți prorocii pre tine au prorocit. Dar noi cum îți vom zice, Fecioară? Zice-ți-vom Raiu, că tu ai crescut floarea cea neveștejită, pre Domnul Hristos, carele a miresmit sufletele oamenilor. Zice-ți-vom Fecioară, că tu fără de sămânță bărbătească ai născut pre Domnul nostru Iisus Hristos; căci și mai înainte de nașterea și în naștere și după naștere, Fecioară ești. Zice-ți-vom maică, că cu adevărat ai născut pre Impăratul tuturor, pre Hristos. Zice-ți-vom ceriu, că tu ai strălucit soarele cel drept, pre Domnul nostru Iisus Hristos. Deci te bucură Fecioară și te du în odihna Fiului tău. Du-te în curțile cele iubite,

du-te în locul cel gătit, și-ți adu aminte și de seminția ta de toată, Doamnă Născătoarea lui Dumnezeu; că și noi și sfinția ta Fecioară, dintr'o seminție a lui Adam sântem. Pentru aceea mijlocește; pentru aceea roagă pre Fiul tău pre carele l'ai scăldat, l'ai înfășat și l'ai apȃecat, ca să ne ajute întru mărturia noastră, și după aceea să ne învrednicească să dobândim și nădejdea noastră. Du-te Fecioară de pre pământ în ceriu; din aceste putrede întru cele neputrede; din scârbele acestei lumi întru veselia împărăției ceriului. Du-te Fecioară în lumina ceriului, în cântările îngerilor, întru lauda sfinților. Du-te Fecioară la locul Fiului tău, la împărăția lui, la puterea lui. Cântați îngeri, lăudați proroci, preamăriți arhangheli pre maica împăratului ceresc, sfeșnicul luminei; ceea ce este mai înaltă decât ceriul și mai curată decât soarele, mijlocitoarea creștinilor, folositoarea neamului nostru.

Cu niște cuvinte de laudă ca acestea au petrecut Apostolii trupul sfinției sale, al Preacuratei Fecioare, și așa și-au luat iertăciune toți, și după aceea l'au îngropat în groapa ce era mai d'înainte gătită. După aceea trei zile și trei nopți au șezut Apostolii de strejueau împrejurul groapei Preacuratei Fecioare.

Iar Toma Apostolul, cu voea lui Dumnezeu, cum n'a fost la învierea Domnului Hristos, așa nici atunci nu s'a aflat. După trei zile l'a apucat și pre el nourul și l'a dus la groapa Preacuratei Fecioare, și mergând l'a întimpinat pre dânsul Preacurata Fecioară deasupra groapei sfinției sale, suindu-se în ceriu cu trup cu tot. Dacă o a văzut a strigat: Preacurată Fecioară, unde te duci? Și Preacurata Fecioară a zis lui: Primește acesta; și a scos de a dat brâul cu care

era încinsă. După aceea n'a mai văzut pre Preacurata Fecioară.

Deci a mers și a aflat pre Apostoli șezând și strejuind groapa, și a șezut și el cu dânșii, și a început a plânge, căci nu s'a aflat și el să vadă adormirea Preacuratei Fecioare, și a zis: Toți unui Dascăl sântem Ucenici, toți o mărturie mărturisim, toți unui Domn sântem slugi; dar pentru ce voi vă învrednicirăți de văzurăți adormirea Preacuratei Fecioare, iar eu nu mă învrednicii? Au doară nu sânt și eu Apostol? Au doară nu primește Dumnezeu mărturia mea, ca și a voastră? Vă rog deschideți-mi măcar mormântul să văd trupul sfinției sale mort. Măcar acum mai în urmă să mă închin și să-mi iau iertăciune. Și au ascultat Apostolii pre Toma și au deschis mormântul, să vadă trupul Preacuratei Fecioare, și nimic n'au aflat. Căci trupul Preacuratei Fecioare se schimbase din putrejune întră viață neputredă, ca și trupul Domnului nostru Iisus Hristos, cu carele s'a suit în ceriu; și ca și trupurile tuturor oamenilor ce vor lua dreptii la a doua venire a Domnului nostru Hristos, așa și trupul sfinției sale Preacuratei Fecioare, mai înainte de toți s'a schimbat și a înviat cu acela cu carele s'a suit sfinția sa în ceriu la Fiul ei, de se roagă pentru toți drept măritorii creștini.

Acest praznic prăznuim astăzi, creștini binecuvântați; această sărbătoare serbăm, însă nu cu lucruri rele și drăcești, ci cu mulțămită, cu rugăciuni, cu inimă curată, pentru ca să avem îndrăznire și nădejde către Preacurata Fecioara. Să ne rugăm și să zicem: Stăpână Doamnă, împărăteasa și slava creștinilor, mai înaltă decât ceriul și mai curată decât soarele, Fecioară și Maica Fiului lui Dumnezeu, nădej-

dea păcătoșilor și liniștea învăluitorilor, caută spre oameni tăi, vezi turma ta. Oile turmei tale sântem; apără-ne, ferește-ne de lupii cei nevăzuți, de diavoli; că pre tine avem ajutor, pre tine avem mijlocitoare și rugătoare către Fiul tău, spre tine este toată nădejdea noastră. Păcătoși sântem, sub acoperemântul tău alergăm, nu ne goni, nici ne urgisi pre noi. Vezi Fecioară scârbele noastre, vezi necazurile, vezi răutățile ce ne împresoară pre noi. Roagă pre Fiul tău, pre carele l'ai născut, l'ai aplecat și l'ai înfășat, ca să se milostivească, ca să ne fie milostiv și iertător de păcatele noastre;—aicea să petrecem viață fără valuri, fără sminteală și fără păcate, iar acolo să ne învrednicească împărăției ceriului,—pre care noi toți să o dobândim, pentru Hristos Duunezeul nostru, căruia se cade mărirea, cinstea, închinăciunea și mare cuviință întru veci de veci. Amin.

CAZANIE

LA 29 AUGUST

Pentru tăierea cinstitului cap al slântutui Ioan Botezătorul



in zile bătrâne este acest obicei, care se face și până astăzi de toți oamenii cei buni și dumnezești: Când văd că au să moară și să iasă dintru această lume, mai înainte dau învățătură prietenilor, rudeniilor, fiilor săi de rândul casei și al agonisitei, cum o vor ținea, cum o vor împărți pentru sufletul lor. Și aceasta nu cu puțină jale fac, căci între alte dureri, aduce moartea

durere mare și aceasta; cum ne despărțim nu numai de viață și de lume, ci și de rudenii și de toți prietenii. Și așa cu multă jale ducându-se din lume, lasă învățătura fiilor săi cum se vor supune lui Dumnezeu, știind că de și mor, însă învățătura va rămânea de va trăi cu dânșii.

Așa a făcut Avraam, Isaac, Iacov. Așa a făcut David, căci la moarte a învățat pre fiul său Solomon să se teamă de Dumnezeu, învățătura lui să o ție și legea să o plinească¹⁾. Așa și Tovie la moarte a tocmnit casa sa²⁾ și pre fiul său l'a învățat, de Dumnezeu să se teamă, pre mumă-sa la cinste să o aibă, porunca lui Dumnezeu să nu calce, de păcate să se ferească, dintru agonisita sa milostenie să dea, de la fiecare sărac ochii să nu-și întoarcă, viața sa întru curăție să o ferească, cu mândrie să nu se mândrească, simbria slugilor să plătească. Așa fac și până în ziua de astăzi toți ceia ce sânt oameni buni și drepecți.

Acest lucru s'a arătat și de sfântul și marele mărturisor al pocăinței și botezătorul lui Hristos, Ioan Botezătorul, a căruia pomenire prăznuim astăzi. Acest Ioan după ce l'a prins Irod împăratul și l'a băgat în temniță, a fost întru acea închisoare un an încheiat. Când a știut tăerea sa aproape și a cunoscut că curând va eși dintru această lume și va fi tăeat de Irod, s'a dat în grijă ca aceia ca să lase ucenicilor săi învățatură bună, ca să știe ei, după ducerea sa din lume, întru cine vor crede și de cine vor asculta. Și a trimis doi din ucenicii săi la Hristos, ca dacă vor vedea minunile ce face, să știe că acela este Mesia Hristos, să creadă întru dânsul și de dânsul să asculte. Și pentru altă tocmeală a trimis

¹⁾ III Impăr. (I Regii) 2, 1–3. ²⁾ Tob. 4, 3.

pre ucenicii săi la Hristos, ca să dea știre Sfinției sale, că fiind în legătură, curând are a se despărți de această lume și se va duce de va mărturisi celor din iad de venirea lui, ca și celor de pre pământ; — deci să știe, veni-va însuși Hristos după dânsul în iad ca să izbăvească sufletele de acolo, sau pre vre un înger va întări și va trimite? Pentru aceea și acel cuvânt a grăit către Hristos și a zis¹⁾: «Tu ești acela ce va să vie, sau pre altul vom aștepta»? Intru aceea Domnul Hristos multe minuni a făcut înaintea ucenicilor lui Ioan: orbii a făcut cu ochi, ologii cu picioare, leproșii a curățit, morții a înviat și a adeverit pre Ioan de toate câte trimesese la dânsul.

Iar în ce chip a fost băgat în temniță și pentru ce a fost tăeat de Irod, ascultați. — Irod împăratul, în zilele căruia s'a născut Hristos, carele a tăeat în Vitleem patrusprezece mii de copii, nădăjduind că va nimeri de va tăea și pre Hristos cu dânsii, avea patru feciori și numele lor sânt acestea : Filip, Lisanie, Avilenie și acela ce-l chema Irod pre numele tă-tâne-său. Deci acești patru frați, după moartea tă-tâne-său, au împărțit țara lui în patru părți și domnea care și pre partea sa. Iar Irod, unul dintru acei patru frați, s'a ridicat cu rășboiu asupra frăține-său Filip, de i-a luat țara câtă avea sub mâna sa și pre doamna lui ce o chema Irodiada și toate câte avea Filip, a plecat sub mâna sa. Și dacă a luat pre Irodiada muerea lui Filip frăține-său, o ținea lui în loc de muere, iar pre muerea ce avea el mai înainte, o a gonit și ea s'a dus la tată-său Areta împăratul, jăluindu-se să-i rescumpere rușinea ce i-a făcut Irod bărbatul ei. Pentru aceea a ridicat oaste asupra lui Irod,

¹⁾ Mat. 11, 3.

multă țară i-a prădat și mulți oameni i-a omorât; și așa a făcut Areta răscumpărare fetei sale.

Ioan a fost trimis de la Dumnezeu în lume, ca să gătească inimile oamenilor cu învățătura sa, ca să primească pre Hristos. Pentru aceea și mai înainte cu șase luni s'a născut decât Hristos. Și după trei ani de vârstă, tot în pustiile Iordanului a petrecut cu hiarele, cu lei și cu aspidele. Acolo viață minunată viețuia, fără de hrană lumească. Nici băutură, nici pâne nu mânca, nici masă, nici așternut nu avea, nici blid, nici lingură, nici pahar. Mâncarea lui era din odraslele copacilor și miere din flori sălbatice; băutura lui era apa din izvoarele pustiei; paharul lui erau pumnii; pat și așternut, pământul; acoperemânt, ceriul; cu haină de păr de cămilă îmbrăcat și cu brâu de curea încins, și pre petri ascuțite desculț, până în vremea aceea în care a venit la dânsul ingerul lui Dumnezeu și i-a zis să iasă la lume, ca să boteze oamenii în apa Iordanului și să aștepte acolo pre

Hristos, că va veni de se va boteza, căci a sosit vremea mântuirii omenești. Pentru aceea și Ioan prin toate laturile jidovești umbla de mărturisirea și striga: «Pocăiți-vă, că s'a apropiat împărăția ceriului»; și din toate părțile mergeau la dânsul de se botezau și își ispovedueau păcatele¹⁾.

Deci, cum învăța și certa Ioan și pre cei mari și pre cei mici, și vrășmașii și prietenii, așa și pre Irod îl certa și-i zicea: «Nu ți se cade ție, o Iroade, să ții muerea lui Filip frăține-tău». Pentru aceste cuvinte s'a mâniat Irodiada și vrea să-l peardă, dar nu putea, căci Irod se temea de Ioan și-i făcea cinste ca unui

¹⁾ Mat. 3, 5.

om mare și vestit, că-l știa că este sfânt și drept, iar pre sine se știa vinovat Legei ce învăța Ioan.

După ce s'a botezat multă mulțime de oameni, Irod a trimis pre unul din boerii săi cei mari să cheame pre Ioan la sine, că-i era voia lui Irod să oprească pre Ioan, să nu-l mai vedească pentru greșala sa. Iar Ioan a răspuns către solul lui Irod: Du-te de spune împăratului tău, că nu este vremea acum să vii, că mai înainte trebuiește a face voea lui Dumnezeu decât a oamenilor; mai înainte este a arăta lumina celor cu ochii ce văd, decât celor orbi; va veni însă o vreme de voi veni nechemat înaintea împăratului tău, fărădelegea lui o voi vădi și fățaria lui se va arăta. Aceste cuvinte toate s'a dus boerul acela de le-a spus lui Irod.

Iar Ioan dacă a botezat pre Hristos și a mărturisit de dânsul către mulțimea ce era strânsă acolo, zicând: «Acesta este mieluşelul lui Dumnezeu cela ce a luat păcatele lumii», și dacă a plinit toată taina mântuirii noastre, s'a dus și a stătut înaintea împăratului Irod și a zis: Ce amestec are întunerecul cu lumina? Sau: pentru ce ai trimis tu, cela ce calci Legea, la tocmitorul Legei? Irod de aceste cuvinte s'a rușinat și a zis: Să te părăsești de a mă ocări. Ioan a răspuns: Eu dreptate am venit pre lume să o mărturisesc și fățaria ta să o vădesc. Irod de aceasta s'a mâniat și a închis pre Ioan în temniță. O, vai de cela ce-și leagă doftorul să nu-l poată tămădui, și de cela ce-și scoate ochii pentru ca să nu vadă lumină! In acest chip și Irod a făcut, carele pre doftorul sufletului său l'a legat, lumina a închis în temniță și de acestea de amândouă s'a lepădat.

Intru acea vreme aveau obiceiul împărații de prăs-

nueau în toți anii ziua aceia în care s'a născut. Pentru aceia și Irod, când s'a întâmplat ziua nașterii lui, a făcut cinste și veselie mare boerilor săi, de se ospătau cu bucate, și cu băuturi se veseleau întru acela chip, cum poștește trupul să-i îngăduiască ficine și să-i facă pre voe.

Atuncea a aflat dracul prilej de a pus întru inima Irodiadei, să-și trimită fata sa, pre care o făcuse cu Filip fratele lui Irod, să joace la masă înaintea împăratului și a tuturor boerilor săi, una pentru ca să îndulcească și să veselească inima lui Irod și să-l plece cu aceasta, ca să aibă mai multă dragoste către dânsa,—cum muerile au tocmeală pururea a îndrăgi și a înbuna pre bărbații lor cu unele ca acestea; alta iarăși, că întru acea vreme era marele Ioan în temniță și se nevoea cât de cât să afle vreme pre îndemână, ca să plece pre Irod să-l peardă.

Pentru aceia știind, că mai curând decât beția nu pleacă pre om spre răutate, a așteptat d'întu întâiul mesei până au mâncat, au băut și s'au veselit toți oamenii acelei mese d'împreună cu împăratul Irod. Și dacă au știut că au început a se îmbăta, atuncea și-a trimis fata. Cu atâtea podoabe și frumusețe s'a arătat înaintea împăratului și a boerilor fata aceia de a jucat, în cât a plăcut lui Irod și a făgăduit, că de va cere și jumătate din avuția lui îi va da.

Dar vicleana fata aceia n'a cerut atuncea, ci s'a dus la mumă-sa, de o a întrebat și a zis: ce voi cere? că împăratul mi-a făgăduit să-mi dea jumătate din împărăția sa. Iar ea dacă a auzit pre fată întrebând ce va cere, i-a părut bine și a zis: Lasă împărăția ce ți-a făgăduit, lasă avuția, lasă alte daruri toate și cere capul lui Ioan; că de va peri el, nu jumătate,

ci toată împărăția vom dobândi, avuția și tot binele al nostru va fi și viața fără de scârbă vom viețui. Iar de va fi el viu, de toate de acestea ne vom lipsi și a toată lumea de rușine vom fi. Deci grăbește până nu se trezește Irod, ca nu cumva să se căiască și să-și lase jurământul său.

Iar ea, după cuvântul mâne-sa, s'a dus de a cerut. Și aceasta dacă a auzit Irod s'a scârbit, una că mare și drept om vrea să omoare, alta pentru că se temea de popor să nu se ridice cum va asupra lui pentru moartea lui Ioan, că-l știau toți că este om sfânt și drept. Deci cum este o corabie în mijlocul valurilor, ce are primejdii între moarte și între viață, așa era și inima lui Irod întru acel cias. De o parte era îngreueat de frica poporului și de dreptatea bărbatului ce vrea să-l tae, de altă parte era strâns de jurământul ce făcuse. Inșă și de dragoste și de pofta curviei fiind cuprins, a fost biruit de beție și a trimis de a tăeat pre sfântul și dreptul Ioan și a adus capul lui într'un blid la masa lui Irod, înaintea lui și a tuturor boerilor săi.

Jucătoarea aceia a cerut să i'l dea și în mână să i-l ducă mâne-sa, că așa o învățase Irodiada muma ei, să ceară capul să i'l ducă să'l vadă cu ochii săi; că se temea de două lucruri: una se temea că Ioan după tăere va învia și li va perde cu puterea sa și pentru aceia a cerut capul ca să-l străjuiască în curtea sa și trupul să se îngroape fără de cap, să nu poată învia; alta se temea ca nu cumva să facă Irod meșteșug, să slobozească pre Ioan și să tae pre altul în locul lui. Drept aceia s'a veselit dacă a văzut pre Ioan tăeat, căci așa crește veselia întru oamenii cei răi dacă văd că se răscumpără mânia lor pre ceia ce-s

mânioși. Dar mai apoi vine de la Dumnezeu plată pre aceștia pre toți, cum a venit și pre acest Irod pentru tăierea lui Ioan,—nu numai în veacul ce va să fie, în muncă, ci și întru această lume, pedeapsă; că nu după vreme multă după ce a tăeat pre sfântul și dreptul Ioan, a luat de la Dumnezeu plată împreună cu Irodiada și cu jucătoarea fata ei. Pre fată de vie o a înghițit pământul. Irod de Laganie împăratul Romei a fost legat și tot ce avea în țara jidovească i-a fost luat și prădat; iar el cu Irodiana a fost izgonit și închis într'o cetate ce se cheamă Lugdun în țara Frâncească, și acolo întru multă sărăcie și ticăloșie s'a sfârșit, că așa rasplătește Dumnezeu celor ce se bucură de răul altora și înșiși cu sine fac rău.

Insă, o sfinte și mare Ioane, către tine întoarcem cuvântul nostru și ne rugăm: Caută spre oamenii ce s'au adunat astăzi să te preamărească și să laude pre Dumnezeu întru prăznuirea ta. Trimite întru noi ajutorul tău, apără-ne de nevoi și de primejdii trupești și sufletești, cela ce ești mijlocitor cu îndrăznire neamului omenesc și rugător nepărăsit și de aproape înaintea scaunului Sfintei Treimi, ajutor tuturor celor ce sânt în nevoi și în primejdii, - pre mare și pre uscat, în închisori, în temnițe și în robii, și ne slobozi din legăturile păcatelor, că ai îndrăznire mare către Dumnezeu, că pentru dânsul și capul ți-ai pus și sângele ți-ai vărsat.

Pentru aceia să socotim și noi iubiților, cum acest marele Ioan, pentru dreptate și pentru credința, a răbdad închisori și legături, mai apoi și sângele și-a vărsat, și după dânsul toți mucenicii și sfinții părinții noștri multe răutății au pățit pentru ca să întărească Legea. Iar noi de multe ori fără de nici

o nevoie, fără de nici o greutate ne lepădăm de Lege și de credința noastră. Când ne jurăm pre sfânta Evanghelie și sântem vinovați, atuncea ne lepădăm de Hristos și de credința noastră; pentru care lucru făgăduiește Dumnezeu pedeapsă mare celor care se jură, și grăește cu prorocul Zaharia zicând¹⁾, că a văzut prorocul o secere lungă de douăzeci de coți și lată de zece coți, și Dumnezeu i-a zis lui: Aceasta iese dela fața lui Dumnezeu și intră în casa celor ce se jură pre numele lui Dumnezeu, de-i perde și-i sfârșește.

Deci vedeți, iubitorilor, ce mânie vine de la Dumnezeu pre cea ce se jură. Pentru aceia să fugim de jurământ, că cela ce jură sau pune pre altul de jură, acela este ucigaș sufletului său. Cu acest păcat a perit și Irod de care auzirăți că s'a jurat fetei aceleia. Jurământul său a ținut și Legea a călcat, și vrând să scape de rușinea acestei lumi, s'a dat pre sine muncilor de veci pentru jurământ. Deci ce folos este frații mei, că va jura cineva să scape de rușinea acestei lumi, iar de rușinea și de durerea cea netrecută, nici odinioară nu va scăpa?

Pe lângă aceasta se cade nouă să ne socotim și să ne ferim de acest păcat mare și groaznic al curviei, cu carele nu numai Irod, ci și mulți din începutul lumii au perit și din înțelepciune la nebunie au venit, – cum mărturisește de aceasta și Scriptura zicând²⁾: «Vinul și muerea aduc pre oamenii cei înțelepți la nebunie». Și într'alt loc iarăși grăește: «Curvia și beția perde priceperea inimei». Acest lucru dovedește și Pavel Apostol cu aceste cuvinte³⁾: «Cela ce curvește, nu numai sufletul, ci și trupul său spurcă, că

1) Zaharia 5, 2 2) Is. Sirah, 19, 2. 3) I Corinteni 6, 18.

toate alte păcate câte sânt, din afară de trup sânt, iar cea ce curvește, în trupul său greșește». Pentru acest păcat mulți au perit. — Acela marele și tarele Samson, pentru muere, a perit¹⁾. Înțeleptul Solomon, pentru muere, din înțelepciune a căzut și înaintea lui Dumnezeu a greșit²⁾. Irod, pentru muere, capul dreptului a tăeat. Dragostea curviei este mai tare de cât moartea, că nu gândește nici de moarte, nici de Dumnezeu. Omul se dă de bună voea sa sub puterea dracului curviei. După aceia dacă dobândește pre dânsul putere, îl duce și fără voea lui și-l poartă ca pre un rob al său.

Pentru aceia, iubiților, feriți-vă cu tot sufletul de aceasta. Cari n'ați căzut, vă rugați lui Dumnezeu să nu fiți robi dracului; iar cari ați și căzut, nevoiți-vă de vă sculați cu inimă înfrântă, cu suspini, cu lacrimi, căci vremea este puțină, moartea este aproape, munca este nesfârșită. Dumnezeu așteaptă pocăința noastră, ca să ne părăsim de răutăți și către dânsul să ne întoarcem, că Aceluia este ținerea și puterea, toată cinstea și închinăciune, acum și pururea și întru veci de veci. Amin.

SFÂRȘIT ȘI LUI DUMNEZEU LAUDĂ.



¹⁾ Judec. 16, 4, 5.

²⁾ III Impăr. (I Regii) 11, 4, 5.

COMISIUNEA SF. SINOD:

P. S. Episcop COSMA al Dundrii de jos.

„ „ *VISARION al Hotinului.*

„ „ *Arhiereu TITU SIMEDREA-TÂRGOVIȘTEANUL.*

Această carte de învățături, ce se cheamă *Cazanii*, s'a tipărit cu litere vechi întâia oară în anul 1748 în Sfânta episcopie a Râmnicului, fiind episcop *Climent*, a doua oară în anul 1781 și a treia oară în 1792, tot acolo. Apoi cu litere noi s'a tipărit în Tipografia cărților bisericești din București întâia oară în 1898 și a doua oară în 1911.

Aceasta a treia ediție cu litere noi s'a retipărit după cea din 1898, însă îndreptându-se în părțile unde s'a aflat nimerit, fie ca vocabular, fie ca stil, după cea de la 1792.

Diortosirea s'a făcut, după rânduiala Sf. Sinod, de către P. S. Arhiereu Titu Simedrea Târgovișteanul.

11 Noiembrie 1930.

Sfântului muconic Mina.



ÎNSEMNARE

DE TOATE CAZANILE CE SÂNT ÎN CARTEA ACEASTA

	<u>Pagina</u>
Inainte cuvântare către drept mărilorul cetitor	3.
1. Cazanle la Duminica Vameşului şi a Fariseului	5.
2. " " Fiului celui curvar	11.
3. " " Lăsatului de carne	22.
4. " " " brânză	28.
5. " " întăia a sfântului post	38.
6. " " a doua a sfântului post	48.
7. " " a treia a sfântului post	53.
8. " " a patra a sfântului post	63.
9. " " a cincia a sfântului post	67.
10. " la Sâmbăta lui Lazar	72.
11. " " Duminica Floriilor (a şasea a sfântului post)	80.
12. " " Joia cea Mare noaptea spre Vineri	91.
13. " " Sâmbăta cea Mare	99.
14. " " slăvita şi luminata zi a Învierei Domnului	110.
15. " a doua iarăşi la Învierea Domnului nostru Iisus Hristos	116.
16. " la Duminica Tomei, a doua după Paşti	127.
17. " " Mironosişelor, a treia după Paşti	134.
18. " " Slăbănogului, a patra după Paşti	141.
19. " " Samarinencei, a cincia după Paşti	146.
20. " " Orbului, a şasea după Paşti	155.
21. " la Înălţarea Domnului nostru Iisus Hristos	162.
22. " " Duminica a şaptea după Paşti a sfinţilor 318 Părinţi	171.
23. " " Duminica Rusalilor (Pogorârea Duhului Sfânt)	178.
24. " " a doua iarăşi la Duminica Rusalilor	186.
25. " " la Duminica tuturor sfinţilor (întăia după Rusalii)	205.
26. " " " a doua după Rusalii	211.

27.	Cazanie la Duminica a treia după Rusalii	218.
28.	" " a patra după Rusalii	225.
29.	" " a cincia după Rusalii	233.
30.	" " a șasea după Rusalii	241.
31.	" " a șaptea după Rusalii	247.
32.	" " a opta după Rusalii	253.
33.	" " a noua după Rusalii	260.
34.	" " a zecea după Rusalii	268.
35.	" " a unsprezecea după Rusalii	276.
36.	" " a douăsprezecea după Rusalii	285.
37.	" " a treisprezecea după Rusalii	292.
38.	" " a patrusprezecea după Rusalii	299.
39.	" " a cincisprezecea după Rusalii	308.
40.	" " a șeasesprezecea după Rusalii	315.
41.	" " a șeptesprezecea după Rusalii	322.
42.	" " a optsprezecea după Rusalii	329.
43.	" " a nouăsprezecea după Rusalii	338.
44.	" " a două-zecea după Rusalii	345.
45.	" " a două-zeci și una după Rusalii	350.
46.	" " a două-zeci și doua după Rusalii	358.
47.	" " a două-zeci și treia după Rusalii	367.
48.	" " a două-zeci și patra după Rusalii	373.
49.	" " a două-zeci și cincia după Rusalii	380.
50.	" " a două-zeci și șasea după Rusalii	388.
51.	" " a două-zeci și șaptea după Rusalii	394.
52.	" " a două-zeci și opta după Rusalii	400.
53.	" " a două-zeci și noua după Rusalii	409.
54.	" " a trei-zecea după Rusalii	417.
55.	" " a trei-zeci și una după Rusalii	425.
56.	" " a trei-zeci și două după Rusalii	431.
57.	la 1 Septemvrie, pentru viața sfântului Simeon Stâlp- nicul și pentru începutul anului nou bisericesc	438.
58.	" " 8 Septemvrie la nașterea Preasfintei Născătoare	444.
59.	" " 14 Septemvrie, Înălțarea Cinstitei Cruci	449.
60.	" " 14 Octomvrie, sfânta Parascheva	454.
61.	" " 26 Octomvrie sfântul Dimitrie	460.
62.	" " 8 Noemvrie, Soborul sfinților Voevozi	467.

63. Cazanie la 21 Noemvrie, Intrarea în Biserică a Preacuratei
Fecioare 474.
64. „ 25 Noemvrie, sfântul Climent Episcopul Romei 478.
65. „ 6 Dechemvrie, sf. și făcătorul de minuni Nicolae 498.
66. „ 25 Dechemvrie, Nașterea Domnului nostru Iisus
Hristos 510.
67. „ a doua iarăși la Nașterea Domnului nostru Iisus
Hristos 518.
68. „ la 1 Ianuarie, Tăerea împrejur a Domnului Hristos 535.
69. „ 6 Ianuarie, Botezul Domnului nostru Iisus Hristos 540.
70. „ a doua iarăși la Botezul Domnului nostru Iisus Hristos 548.
71. „ la 30 Ianuarie, Sfinții trei Ierarhi. Vrând să spu Cazanie, zi pre cea de la Duminica 16-a după Rusalii 315.
72. „ 2 Fevruarie, Întîmpinarea Domnului nostru Iisus
Hristos 563.
73. „ 17 Fevruarie, sfântul Teodor Tiron 572.
74. „ 9 Martie, sfinții 40 de mucenici 585.
75. „ 25 Martie, Buna-Vestire 594.
76. „ 23 Aprilie, sfântul marele mucenic Gheorghie . 599.
77. „ 21 Mai, sfinții Împărați Constantin și Elena. Vrând
să spu Cazanie, zi prea cea dela 14 Septemvrie 449.
78. „ 24 Iunie, nașterea sf. proroc Ioan mergătorul înainte 610.
79. „ 29 Iunie, sfinții Apostoli Petru și Pavel 617.
80. „ 20 Iunie sfântul prooroc Ilie 626.
81. „ 6 August, Schimbarea la față a Domnului Hristos 638.
82. „ 15 August, Adormirea Maicei Domnului . . . 645.
83. „ 29 August, Tăerea capului sf. Ioan Botezătorul 656.

